

Bátorság vagy vakmerőség

Alkalom: újévi könyörgés

Dátum: 2020.01.01.

Ige: L: 2Móz 33,1-6

T: 2Móz 33,14-16 Az ÚR így felelt: **Megnyugtat téged, ha az orcám megy veletek? Mózes erre mondta neki: Ha nem jön velünk a te orcád, akkor ne is vigyél tovább bennünket! Mi másból tudnánk meg, hogy én és a te néped elnyertük jóindulatodat, ha nem abból, hogy velünk jössz? Ez különböztet meg engem és a te népedet minden más néptől a föld színén.**

Zsolt 18,29-30 ²⁹Mert te gyújtasz nekem mécsest, URam; az én Istenem fénysugarat küld nekem a sötétbe. ³⁰Veled a rablóknak is nekirontok; ha Isten segít, a kőfalon is átugrom.

Hittanórán a rabbi elmesél egy történetet a gyermekeknek:

- Egy szegény kisfiú arra kérte az Urat, tegyen csodát, hogy ő az ajándékba kapott hegedűjén olyan szépen tudjon játszani, hogy a hegedűjátékával eltarthassa az édesanyját. A csoda megtörtént, a szegény fiú attól kezdve olyan szépen tudott játszani a hangszeren, hogy valóban a hegedűjével biztosította édesanyja megélhetését. Meg tudnátok-e mondani gyerekek, hogy az Úr miért nem küldött pénzt a fiúnak, és miért juttatta inkább keresetbe?

- Ugyan, rabbi, hogy' kérdezhet ilyet! - szemtelenkedik Móricka. - Az Úr csak nem ad ki pénzt ott, ahol csodát is tehet!

Kedves Testvéreim a Krisztus Jézusban!

1. A mostani, újévi ígértésemnek a következő címet adtam: **Bátorság vagy vakmerőség?**

Arra a kérdésre keressük újesztendő reggelén a választ, hogyan indulunk el ebben az esztendőben: bátran vagy vakmerően? Szeretném, ha Isten Igéjének fényében meglátnánk a különbséget a bátorság és a vakmerőség között.

Úgy gondolom, hogy egy viszonylag jól ismert igeszakaszt olvastam fel Mózes második könyvéből. Mózes második könyvét latinul Exodus-nak, a katolikus Bibliafordításban a Kivonulás könyvének nevezik. Ez a könyv ugyanis a zsidó nép Egyiptomból való kivonulásáról szól.

A 33. fejezet azzal kezdődik, hogy az Úr haragos a népre. Azt mondja Mózesnek az Úr, hogy ettől a ponttól én már nem vezetem tovább a népet, menj és küszködj velük egyedül. Mivel megígértem, ezért azt a csodát még megteszem, hogy elkészítem számukra a helyet az ígért földjén. Mire odaérnek az ígért földjéhez, addigra egy angyal meg fogja tisztítani előttük az országot, hogy el tudják azt foglalni, de én nem vagyok hajlandó velük tovább menni.

De miért is lobbant fel az Úr haragja a nép ellen? Ezt az előző 32. fejezetből tudjuk meg.

Tulajdonképpen már a 19. fejezetben arról értesülünk, hogy a nép elérkezett a Sinai-hegyhez. Mózes pedig felmegy a hegyre, hogy Isten beszélhessen vele. Az Úr mielőtt rátérne a lényegre, leküldi Mózeset, hogy még egyszer figyelmeztesse a népet arra, hogy semmiképpen se közelítsenek a hegyhez, ha nem akarnak az Ő dicsősége miatt meghalni. Másrészt pedig meg kell magukat szentelni, fel kell testükben és lelkükben készülni arra, hogy harmadnap Isten dicsősége leszáll a hegyre. A népnek tehát az isteni szentség félelmében és tudatában kell várni azt, hogy az Úr beszél Mózesrel, majd pedig Mózes lemegy hozzájuk, és elmondja mindazt, amit Isten velük közölni akart.

A 20. fejezetben olvasunk a Tízparancsolatról. De nemcsak ennyit kapott Mózes a Sinai-hegyen Istentől, hanem a következő fejezetek, egészen a 31. fejezetig, arról szólnak, hogy az Úr mi mindent mondott el Mózesnek, hogyan szabályozza a zsidó nép életét.

A 32. fejezetből megtudjuk, hogy a nép valameddig türelmesen várakozott Mózesre, majd elunta a magát. És egy idő után úgy tekintettek Mózesre, mint aki már meghalt. Ezt mondták Mózes testvéreinek, Áronnak: „Jöjj, és készíts nekünk istent, hogy előttünk járjon! Mert nem tudjuk, hogy mi történt ezzel a Mózesrel, aki felhozott bennünket Egyiptomból.”

Ez ráadásul úgy hangzik, hogy nem is csak Mózeset tekintették nem létezőnek, hanem még levegőnek nézték az Urat is, aki a szabadulást adta nekik. Ezért kellett nekik egy látható és kézzel fogható isten. Olyan isten (kis „i”-vel írt), mint amilyenekkel Egyiptomban is találkoztak, amilyen istenekben Egyiptomban is hittek.

És arról is olvasunk, hogy miután elkészült az istenszobor, egészen pogány módon folyt a kultusz az aranyborjú előtt. Éppen úgy, ahogyan megszokták azt Egyiptomban 430 éven keresztül. A 6. vers így

szól: *Másnap tehát korán fölkeltek, égőáldozatokat áldoztak, és békeáldozatokat mutattak be. Azután leült a nép enni és inni, majd mulatozni kezdtek.*

Az evés, ivás és mulatozás a vallástörténészek szerint egyértelműen utal a pogány kultuszra és kultikus paráznaságra.

Izrael népe kijött Egyiptomból, de sajnós Egyiptom velük ment a pusztába. Egyiptom nem ment ki belőlük. Szoktuk mondani, hogy az ember magával viszi a természetét mindenhova.

Erre mondta azt az Úr Mózesnek, hogy „megromlott a néped”. A romlottság azt a pogány gondolkodást jelentette, hogy ők irányíthatják Istent a kultusszal és a szertartásokkal. Hogy ők hordozzák Istent aranyborjú formájában. Hogy az ember képes irányítani, befolyásolni Istent különböző praktikákkal.

Mózes pedig igazi közbenjáróvá érett abban a helyzetben. Eddig csupán arra volt felkészülve, hogy Isten szavát elmondja a népnek. Most azonban a nép érdekében beszél Istennel. Mindent elkövet, hogy Isten fellángoló haragját elhárítsa a nép feje fölé. Végre **sikerült elérnie, hogy Isten irgalma nagyobb lett az Ő haragjánál.** A 32,14-ben már ezt olvassuk: *Ekkor szánalomra indult az ÚR, és nem hozta rá népére azt a bajt, amelyről beszélt.*

Mózes ezek után, amikor lejött a hegyről, akkor Isten helyett is haragudott a népre. Ekkor haragjában összetörte a tízparancsolat kőtábláit. Majd végül újra felment a hegyre, hogy megint könyörögjön Istenhez a népért. **Az irgalom és büntetés kettősségében volt Izrael népe.**

Mindezeket tudva érthetjük meg azt, hogy az Úr miért nem akarta tovább vezetni a népet az ígéret földje felé. Mózes azonban semmiképpen sem akart Isten nélkül továbbmenni ezen az ismeretlen úton. Addig könyörög és alkudozik Istennel, amíg el nem éri, hogy az Úr megígéri, vele megy és jóindulattal lesz Mózes és a nép iránt.

Kedves Testvérek! A nép egy adott ponton úgy döntött, hogy nem kell nekik a láthatatlan Isten, és borjúsobrot csináltak. Úgy döntöttek, hogy ezentúl egy bikaszobor fogja őket vezetni az ígéret földje felé.

Gondoljunk azonban bele, hogy ez mekkora nagy önáltatás: hiszen valójában nem a szobor vezeti őket, hanem ők cipelik a szobrot arra, amerre éppen mennek. Ráadásul még közben el is hiszik, hogy a szobor vezeti őket. Így lehet a legkönnyebben manipulálni az egyszerű, hiszékeny népet, hogy vannak olyanok, akik a háttérben ténylegesen irányítanak, de közben elhitetik az emberekkel, hogy a szobor vezet mindenkit, csak követni kell.

Ez a bálványok nagy csapdája. Persze ez az aranyborjú sokkal kézzelfoghatóbb, emberközelibb volt a felhő és tűzoszlopnál. Hiszen az Úr jelenlétét és fenségét jelző felhőoszlopot és az éjszakai tűzoszlopot senki nem tudta irányítani, manipulálni. Amikor elindult, menni és követni kellett, bármerre is ment. Ha megállt, akkor a népnek is meg kellett állni. De egy bikaszobor sokkal engedelmesebb eszköz, amit úgy lehet irányítani, hogy közben sokan mégis azt hiszik, hogy a szobor vezet.

Ez a vakmerőség. Menni az úton, és közben elhinni és másokkal is elhitetni azt, hogy van biztos vezető, akit csak követni kell.

Mózes azonban világosan tudta és látta a különbséget a Szabadító Isten és a hordozható aranyborjú között. És ő a Szabadító Istent választotta. **Ha nem jön velünk a te orcád, akkor ne is vigyél tovább bennünket!** Nekem nem kell aranyborjú, hordozható istenecke. Nekem a Te szentséged kell, Uram! Csak Te gyere velünk, és akkor biztosan célhoz érünk.

Ez pedig a bátorság. Mózes a bátorságot választotta. **„A bátorság ugyanis nem a félelem hiánya, sokkal inkább egy döntés, hogy a félelemnél van, ami fontosabb.”** (Idézet a Neveletlen hercegnő c. filmből) Ez a **fontosabb** pedig az, hogy Isten adott egy célt, az ígéret földjét, amit el kell érnünk. De ezt a célt **csak az Úr segítségével lehet elérni.**

Úgy gondolom, hogy ez az igeszakasz azt is sejteti velünk, hogy Mózes félt az előtte álló jövőtől, hiszen nem ismerte azt, ami vár rá. És talán félt az Isten haragjától is, meg a néptől. Ezeket nem tudhatjuk biztosan.

Ugyanakkor Mózes visszatekintett és látta, hogy az Úr mire képes, és ezért hittel a láthatatlan Istenre bízta magát és népét. Vezesse az Úr őket tovább. Ha pedig az Úr nem megy velük, akkor egyszerűen nem érdemes továbbmenni az úton.

Kedves Testvérek! Újesztendő első napját éppen csak elkezdjük. Olyan ez, mintha valami teljesen új kezdődne el. Ez részben valóban így is van, hiszen éjfélről kezdve már 2020-as esztendő van.

Ugyanakkor már eddig is haladtunk az úton, és **most csak egy mérföldkőhöz érteztünk el,** melynél megállunk egy kis időre, hogy durranjon a pezsgő, hogy elhangozzon a köztársasági elnök beszéde, hogy az emberek mulassanak, hogy a tűzijáték milliányi fénnel szórja be az éjszakát.

De innen tovább kell menni. Mert a multság véget ért, de az élet nem fejeződött be, hanem az Úr kegyelméből folytatódik. Ahogyan a zsidó nép számára is a Sinai-hegy csupán egy mérföldkő volt. Egy rendkívül fontos megálló, ahonnan tovább kellett menni.

Január 1-én persze tovább mehetünk erről a helyről úgy, hogy magunkkal cipelünk hordozható isteneckéket, és áltathatjuk magunkat, hogy azok vezetnek bennünket, de ez nem más, mint vakmerőség. Ha így teszünk, akkor csak elhitetjük magunkkal, hogy jó irányba megyünk, hogy vezetett emberek vagyunk, de **valójában félrevezetett emberek leszünk.**

És úgy is tovább mehetünk erről a helyről, hogy kérjük, és azért könyörgünk, hogy az Úr orcája jöjjön velünk. Hogy a kegyelmes és gondviselő Úr jöjjön velünk, mert csak ebből tudjuk meg, hogy elnyertük az Úr jóindulatát, ha Ő velünk jön a 2020-as esztendőben.

Igehirdetésem elején **elmondtam egy viccet.** Most szeretnék erre visszautalni. Sokszor elgondolkodtam már azon, hogy mennyire jó lenne, ha ölembe hullana egy halom pénz, mert akkor mennyi mindent meg tudnék könnyen oldani. Szerintem ilyen gondolatai sokunknak vannak.

A rabbi egy csodáról mesélt a gyerekeknek. Egy csodáról, hogy egy szegény fiú csodálatosan megtanult hegedülni, és a hegedűjátékával képes volt eltartani az édesanyját. Azt hiszem, hogy Mórickenak igaza volt, hogy az Úr nem ad ki pénzt ott, ahol csodát is tehet. De nem azért, mintha zsugori lenne, hanem azért hogy **a csodák által mi emberek vegyük észre azt, hogy az Úr orcája velünk van, velünk jön, és elkísér** minket a 2020-as esztendőben. Velünk van még az anyagi nehézségekben is, az erőtlenségekben is, a betegségekben is, sőt még a gyászban is.

Mózes számára ez volt az igazi csoda, hogy az Úr orcája velük ment. Talán látványosabb lett volna, ha egy angyal úzi ki a kánaániakat, az emóriakat, a hettitákat és a többi népeket. De az igazi csoda az, hogy az Úr maga jön velünk, hogy az Úr velünk van minden napon a világ végezetéig – ahogy Krisztus is megígérte.

A 18. Zsoltárból Dávid király énekéből, idéztem egy gondolatot: **²⁹Mert te gyújtasz nekem mécsest, URam; az én Istenem fénysugarat küld nekem a sötétbe. ³⁰Veled a rablóknak is nekirontok; ha Isten segít, a kőfalon is átugrom.**

Igen, **ez az a bátorság,** ami nem a saját erejére vagy ügyességére tekint, hanem arra, hogy a Mindenható Isten ott van mellette. Isten ad vezetést a sötétségben, és Ő ad erőt és segítséget még a fenyegető ellenséggel szemben is.

Kedves Testvéreim az Úrban! Nem tudhatjuk, mi vár ránk holnap. Nem ismerjük az előttünk levő esztendőt, de ezzel a bátorsággal kezdhethetjük el az évet, és folytathatjuk utunkat a cél felé. És Pál apostol szavaival mondhatjuk mi is el:

¹²Nem mintha már elértem volna mindezt, vagy már célnál volnék, de igyekszem, hogy meg is ragadjam, mert engem is megragadott Krisztus Jézus. ¹³Testvéreim, én nem gondolom magamról, hogy már elértem, ¹⁴de egyet teszek: ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának Krisztus Jézusban adott jutalmáért. (Fil 3) Ámen.

Loment Péter lelkesz